

Sygn. akt IV CNP 33/07

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie ze skargi powodów

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego w L.

z dnia 27 kwietnia 2006 r., w sprawie z powództwa S. K. i H. K.

przeciwko P.W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 czerwca 2007 r.,

oddala skargę.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2006 r. odrzucił, na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 368 § 1 pkt 5 i art. 370¹ k.p.c., apelację powoda S. K. od wyroku Sądu Rejonowego oddalającego powództwo S. K. i H. K. o zapłatę kwoty 23.122 zł i zasądzającego od powodów na rzecz pozwanego P. W. koszty postępowania. W apelacji skarżący wskazał, że wyrok zaskarża w całości oraz wnosił o jego zmianę i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku, a nadto o orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wniesiona przez fachowego pełnomocnika w osobie adwokata apelacja powoda nie spełniała warunku określonego w art. 386 § 1 pkt 5 k.p.c., gdyż skarżący nie wskazał w jej wnioskach precyzyjnie rodzaju i zakresu żądanej zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku, co stanowi obligatoryjny element apelacji. Nie jest w tej mierze wystarczające sformułowanie, że apelujący wnosi o zmianę wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu zwłaszcza gdy się zważy, że apelację wniósł powód S. K., a w pozwie sformułowane było żądanie zasądzenia kwoty pieniężnej od pozwanego solidarnie na rzecz obojga powodów. Także w żądaniu ewentualnym powód nie podał, czy wnosi o uchylenie wyroku w całości, czy w części.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem powyższego postanowienia powód zarzucił jego niezgodność z art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 370¹ k.p.c. w następstwie ustalenia przez Sąd Okręgowy, iż złożona w sprawie apelacja nie spełnia wymogu z art. 368 § 1 pkt 5, podczas gdy w rzeczywistości oznaczenie, iż wyrok oddalający powództwo jest zaskarżony w całości w sposób oczywisty przesądza zakres żądanej zmiany czy ewentualnego uchylenia, zaś wniosek o orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu w pełni precyzuje kierunek żądanej zmiany. W zakresie przesłanki uprawdopodobnienia szkody wyrządzonej wydaniem zaskarżonego obecną skarga postanowienia skarżący wskazał, że na skutek sprzecznego z prawem odrzucenia jego apelacji został pozbawiony możliwości obrony swoich praw oraz prawa do dwuinstancyjnego sądu, a w konsekwencji tego sprawa nie została merytorycznie rozstrzygnięta przez Sąd

Okręgowy. Łączna wysokość szkody poniesionej przez powoda na skutek odrzucenia apelacji od wyroku bezzasadnie oddalającego jego powództwo wynosi 30.174, 08 zł i obejmuje wpis od pozwu i apelacji, koszty postępowania zasądzone na rzecz pozwanego oraz wartość dochodzonego roszczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trafnie podnosi skarżący, że celem wprowadzonego przez ustawodawcę w art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. wymogu zaznaczenia we wnioskach apelacji zakresu żądanej zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku jest umożliwienie sądowi apelacyjnemu odczytania w sposób nie budzący wątpliwości i zgodny z intencjami skarżącego jakiego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd apelacyjny oczekuje wnoszący apelację. Równocześnie jednak wskazać trzeba, że usankcjonowanie niespełnienia tego wymogu w odniesieniu do apelacji wnoszonej przez kwalifikowanego pełnomocnika jej odrzuceniem, służyć ma usprawnieniu postępowania, w którym bez potrzeby podejmowania dodatkowych czynności, apelacji może być nadany szybki bieg. Konieczny formalizm w zakresie egzekwowania tego wymogu w przypadku apelacji wniesionej przez adwokata lub radcę prawnego nie powinien wykraczać poza granice, jakie określają funkcje tego przepisu.

Ocena, czy apelacja wymóg ten spełnia ma charakter zindywidualizowany, i opiera się na porównaniu treści zaskarżonego orzeczenia z treścią wniosków o jego postulowaną przez skarżącego zmianę lub uchylenie. Zawarty w apelacji powoda wniosek o zmianę wyroku oddalającego powództwo przez orzeczenie zgodnie z żądaniem określa w sposób jasny i czytelny zakres postulowanej zmiany, mającej polegać na uwzględnieniu jego powództwa. Nie może też budzić wątpliwości, że wskazanie zakresu zaskarżenia, jako obejmującego wyrok w całości nie daje się odczytać inaczej niż wynika to ze znaczenia tego pojęcia i oznacza zaskarżenie całego wyroku. Odmienną i nie pozostającą w związku oceną wypełnienia przez skarżącego wymogu określonego w art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. jest natomiast kwestia, dopuszczalności wniesionej apelacji, w części zaskarżającej wyrok Sądu Rejonowego w zakresie oddalającym powództwo powódki H. K., która wyroku tego nie zaskarżyła.

Z tych przyczyn zaskarżone skargą postanowienie Sądu Okręgowego, kończące postępowanie w sprawie ocenić należy jako wydane z naruszeniem prawa. W konsekwencji tego, niezgodnie z prawem doszło tym samym do zamknięcia skarżącemu drogi do instancji odwoławczej.

W świetle art. 424¹ § 1 k.p.c. stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie wystarcza jednak do uznania zasadności opartej na nim skargi. W postępowaniu tym, mającym służyć dochodzeniu w przyszłym procesie naprawieniu szkody majątkowej wyrządzonej orzeczeniem niezgodnym z prawem należy uprawdopodobnić, to jest wykazać w stopniu graniczącym z pewnością, istnienie szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy jej powstaniem a wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. W wypełnieniu tego obowiązku skarżący powinien uzasadnić swoje twierdzenie o istnieniu szkody przez powołanie się na ustalenia wynikające z akt sprawy lub przez powołanie się na nowe dowody uzasadniające w oparciu o zasady logiki i doświadczenia życiowego założenie, że powstanie szkody jest skutkiem wydanego orzeczenia (tak SN m. in. w postanowieniach z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, nie publ., z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CNP 79/05, nie publ.).

Skarżący wiąże istnienie szkody w pierwszej kolejności z wydaniem przez Sąd Rejonowy wyroku bezzasadnie oddalającego jego powództwo, jednak twierdzenie to o zasadniczym znaczeniu z punktu widzenia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, pozostawia bez żadnego uzasadnienia. Dopiero jako dalszą przesłankę powstania szkody wskazuje pozbawienie go możliwości uzyskania zmiany lub uchylenia tego wyroku w następstwie niezgodnego z prawem odrzucenia jego apelacji.

W tym stanie rzeczy przesłanka istnienia szkody nie została uprawdopodobniona, co wniesioną na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c. skargę czyni nieuzasadnioną.

Wskazać przy tym trzeba, że zgodnie z poglądem wyrażonym w judykaturze (postanowienie SN z dnia 4 lipca 2006 r., V CNP 86/06, OSNC 2007, nr 3, poz. 47) zamknięcie dostępu do instancji odwoławczej, będące naruszeniem uprawnień

chronionych konstytucyjnie (art. 78 Konstytucji) może stanowić podstawę skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu pierwszej instancji (art. 424¹ § 2 k.p.c.).

O oddaleniu skargi orzeczono na podstawie art. 424¹¹ § 1 k.p.c.